

**PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUEEN VANHUSNEUVOSTO
ALOITE SELVITYKSEN JA TOIMENPIDEOHJELMAN LAATIMISEKSI
VANHUSTEN ULKOILUMAHDOLLISUUKSISTA PIRKANMAAN
HYVINVOINTIALUEELLA**

Vanhusten mahdollisuudet ulkoiluun vaihtelevat suuresti Pirkanmaan hyvinvointialueella. Palaute vanhuksilta itseltään, heitä hoitavilta työntekijöiltä, vanhusten omaisilta ja kolmannen sektorin järjestöiltä, jotka tekevät vapaaehtoistoimintaa vanhusten keskuudessa, on tuonut esiin vakavat puutteet ulkoilumahdollisuuksien käytännön toteutuksessa sekä määrän että laadun osalta. Tilanteen korjaamiseksi, Pirkanmaan hyvinvointialueen Vanhusneuvosto esittää, että Pirkanmaan hyvinvointialueelle laaditaan selvitys nykyisistä vanhusten mahdollisuuksista päästä ulkoilemaan ja selvityksen perusteella laaditaan toimenpideohjelma tilanteen korjaamiseksi yhteistyössä Hyvinvointialueen vanhusneuvoston, kuntien vanhusneuvostojen, kolmannen sektorin järjestöjen, vanhusten palveluja tuottavien organisaatioiden ja vastaavien tahojen kanssa. Toimenpideohjelmaa laadittaessa myös vanhuksilla itsellään ja vanhusten omaisilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmaan.

Esimerkki selvityksen mahdollisesta sisällöstä

1. Ulkoilutusta tarvitsevien vanhusten määrän selvittäminen

- Palvelutaloissa ja vastaavissa hoivapaikoissa

- Kotihoidon asiakkaat

- Itsenäisesti kotonaan asuvat, mutta apua tarvitsevat (tieto esimerkiksi seurakuntien diakoniatyön kautta ja kolmannen sektorin organisaatioiden kautta, omaisten tai vanhusten itsensä ilmoittamana).

2. Tavoitetilan määrittäminen eli kuinka useasti vanhuksella tulisi olla oikeus ulkoiluun.

3. Resurssitarkastelu

- Kuinka ulkoilu toteutuu nykyisen palkatun hoitohenkilöstön toimesta päivittäisen hoitotyön ohessa.

- Kuinka paljon ja mitkä tahot tuottavat tällä hetkellä ulkoiluttamispalveluja.

- Kuinka suuri on tämänhetkinen ja tuleva tarve määrällisesti ulkoiluun.

- Kuinka paljon lisähenkilöstöresursseja tarvitaan. Voidaanko lisätä ulkoilua vakituisena päivittäisenä toimintona vai tarvitaanko organisoida erikseen.

- Mikä on kolmannen sektorin mahdollisuudet palvelun tuottamiseen vapaaehtois pohjalta ja/tai taloudellisesti hyvinvointialueen tukemana.

- Paljonko on tarve/tahto osoittaa määrärahaa ulkoilutuksen toteuttamiseen.

4. Toimenpideohjelma, joka ennaltaehkäisevästä näkökulmasta toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen, hyvinvointialueen kuntien ja kolmannen sektorin yhteistyönä, jonka toteutumista seurataan ja sitä kehitetään palautteen pohjalta.

(Esimerkki ulkoilun mahdollisesta kehittämisestä ja sen kustannuksista

Hyvinvointialue tekee sopimuksen kolmannen sektorin organisaatioiden kanssa vanhusten ulkoilun mahdollistamisesta ja toiminnan taloudellisesta tukemisesta.

Ulkoiluttaja saa palkkiota noin 10€/ tunti (palkkioperuste verrattavissa henkilökohtaisen avustajan palkkioon). Työpäivän pituus neljätuntia. Ulkoilettavia vanhuksia neljä päivässä ja siis 20 viikossa.

Kaksikymmentä vanhusta pääsee siis kerran viikossa ulos. Kustannukset ovat noin 1000 €/kk/ ulkoiluttajaa. Eli jos tuetaan 50:ttä ympärivuotista ulkoiluttajaa, niin 1000 hyvinvointialueen

vanhusta pääsee kerran viikossa ulos noin tunniksi (tai jos ei halua joka kerran lähteä, tai ei jaksaa olla ulkona koko tuntia, niin ompahan ainakin seuraa ja sosiaalista vuorovaikutusta yksinäisyyteen, mitä odottaa, kerran viikossa). Taloudellinen kustannus vuositasona olisi 1000:n vanhuksen osalta noin 600.000 euroa, mikä vastaa noin neljän hyvinvointialueen johtajan vuosipalkkoja.)